Scandinavische Vereniging Groningen

land, volk en cultuur

ᚨᛚᚱᚢᚾ Futhark

Verenigingsblad van de Scandinavische Vereniging Groningen

Ærø in de zomer

September 2010
Jaargang 4 - nummer 2

WELKOM

Door Niels Rambags

De zomervakantie is nu voor de meesten van ons echt voorbij en we zitten weer in het normale ritme van onze dagelijkse activiteiten. De bestuurleden van de Scandinavische Vereniging Groningen hebben genoten van een heerlijke zomervakantie. Zelf heb ik na vele jaren een grote droom in vervulling zien gaan: ik mocht naar Groenland! Ongelooflijk hoe indrukwekkend de natuur kan zijn. Je voelt je als mens heerlijk nietig ten opzichte van die enorme ijskap. Behalve Groenland heb ik ook nog mogen genieten van het zeer idyllische Ærø. Ik wandel graag en in het zuiden van Fyn en op Ærø kun je je sinds afgelopen jaar 220 kilometer uitleven op goed gemarkeerde wandelpaden door dit idyllische, glooiende gebied. Een echte aanrader voor wandelaars.

Behalve vakantie vieren hebben de bestuursleden geprobeerd een programma in elkaar te zetten dat voor ieders interesse wat te bieden heeft. Zowel een Noors, een Zweeds als een Deens onderwerp en met aandacht voor literatuur, film en geografie/geschiedenis. We hopen dat u de variatie in het programma weet te waarderen en dat u weer veel aanwezig zult zijn bij onze activiteiten. Mocht u nog ideeën hebben voor activiteiten, laat dat dan zeker weten aan één van de bestuursleden.

In deze Futhark ook een nieuwe rubriek: het Scandinaviëgevoel van... In elke Futhark de mogelijkheid om iets te weten te komen over het Scandinaviëgevoel van één van de leden van de Scandinavische Vereniging Groningen. Daarnaast biedt het u wellicht ook tips voor een Scandinavisch boek, een Scandinavische film of voor uw volgende vakantiebestemming. Degene die aan het woord is geweest mag iemand van de andere leden kiezen die in de volgende Futhark aan bod komt. Deze eerste keer is het de beurt aan Sandra Westerhof.

INHOUD

Aankondiging
Programma najaar 2010 3

Terugblik
Picknick en kubb 6

Rubriek
Het Scandinaviëgevoel van... 7

Verenigingsinformatie
Tijdschriften & colofon 8

Mocht u zelf graag wat willen schrijven in de Futhark, schroom dan niet om uw tekst naar ons toe te sturen. Ik wens u heel veel plezier toe tijdens onze activiteiten van dit najaar!

PROGRAMMA NAJAAR 2010

'Het gevaarlijke noorden'

Misdaadliteratuur uit Scandinavië – van Stockholm via Ystad, Kopenhagen, Oslo, Bergen en Trondheim terug naar Stockholm

door Janke Klok

21 september 2010

Ongekend populair is de misdaadliteratuur uit het hoge Noorden. De tien boeken over inspecteur (later commissaris) Martin Beck van Sjöwall en Wahlöö, die de populariteit van de geëngageerde misdaadroman uit Scandinavië in de jaren 1960 en 1970 hebben ingeluid, zijn nog steeds volop in de Nederlandse boekhandel te krijgen. Er lijkt geen eind te komen aan de reeks van Scandinavische auteurs die in hun voetsporen zijn getreden. Guillou, Fossum, Lindell, Høeg, Mankell, Läckberg, Nesbø: voor de Nederlandse lezer zijn het geen onbekenden. De Millenniumtrilogie van Stieg Larsson was zelfs een onderwerp in het Nederlandse 8 uur journaal.

Opvallende kenmerken van de Scandinavische misdaadliteratuur zijn, naast de populariteit van het genre, de aandacht voor het ambacht van het politiewerk, de strubbelingen van het alledaagse leven, de onrust over de maatschappij en het hoge vrouwelijke gehalte.

Hoe gevaarlijk is de misdaadliteratuur uit het hoge Noorden? Wat maakt deze zo bijzonder? Welke ontwikkelingen laat het genre zien? Hoe zit het met de populariteit van het genre en het grote aandeel vrouwelijke auteurs? Het zijn vragen die in deze interactieve lezing aan de orde komen.

Janke Klok is universitair docent aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij vertaalde romans en poëzie uit het Noors, publiceert over Scandinavische literatuur en werkt momenteel aan een promotieonderzoek naar de representatie van de stad in het werk van vier Noorse auteurs.

Aanvang: 19.30 uur. Zaal (13)15.0043, Harmoniegebouw Rijksuniversiteit Groningen.

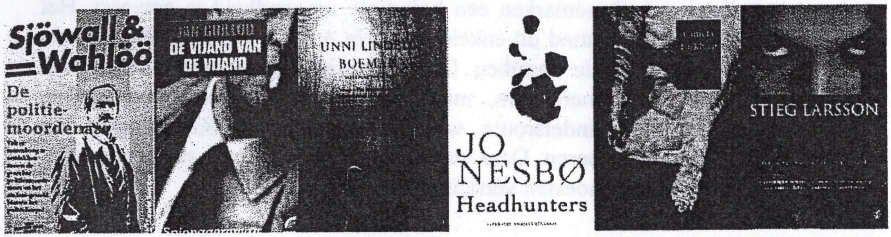

'Ingmar Bergman: leven en werk'

door Marije Boks
21 oktober 2010

Veel mensen denken bij Zweedse film al snel aan Ingmar Bergman. Zijn wereldwijde faam en karakteristieke films spreken tot de verbeelding van velen. Toch zijn er maar weinig mensen die iets weten over Bergman zelf. Tijdens deze lezing zal worden verteld over het leven van Ingmar Bergman, omdat vooral zijn jeugd erg bepalend was voor zijn werk.

Ook zal worden ingegaan op de Zweedse en Europese cinema uit die tijd en de plaats die Bergman inneemt in de filmgeschiedenis. Aan de hand van filmfragmenten zal worden getoond hoe bepaalde thema's steeds terugkeren. Ook zullen de, voor velen onbekende, reclamefilmpjes worden vertoond, die Bergman aan het begin van zijn carrière maakte.

Een nieuwe kijk op een van de belangrijkste personen uit de Europese filmgeschiedenis!

Marije Boks studeerde Scandinavische talen en culturen, met Zweeds als hoofdtaal, aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij is eigenaar van het taal- en communicatiebureau Birka! en verzorgt taalcursussen Zweeds en vertalingen.

Aanvang: 19.30 uur. Zaal (13)15.0043, Harmoniegebouw Rijksuniversiteit Groningen.

'De Amerikaanse Maagdeneilanden, een voormalige Deense kolonie'

door Sietske Greeuw
17 november 2010

We zijn allemaal bekend met de koloniale geschiedenis van Nederland. Minder bekend is het dat ook Denemarken een koloniale mogendheid is geweest. Het Deense koloniale bezit bestond uit enkele forten in Afrika, wat handelsposten in China en drie eilanden in de Caraïben. Deze eilanden, tegenwoordig bekend als de Amerikaanse Maagdeneilanden, maakten deel uit van een belangrijke, winstgevende driehoekshandelsroute waarbij schepen van Kopenhagen via Afrika naar de Caraïben voeren. Daar waren op de eilanden vele suikerplantages waar slaven harde arbeid moesten verrichten.

De Deense regering verkocht de eilanden in 1917 voor 25 miljoen dollar aan de Verenigde Staten. Is er tegenwoordig nog veel Deense interesse voor de eilanden? Welke contacten zijn er tussen de eilanden en Denemarken? In deze lezing zullen deze vragen worden beantwoord en zal een overzicht worden gegeven van de geschiedenis van de eilanden onder het Deense koloniale bewind.

Sietske Greeuw studeert Scandinavistiek aan de Universiteit van Amsterdam. Haar doeltaal is Deens. Haar interesse in Denemarken en Scandinavië werd gewekt toen zij in 2008 een half jaar in Kopenhagen woonde.

Aanvang: 19.30 uur. Zaal (13)12.0030, Harmoniegebouw Rijksuniversiteit Groningen.

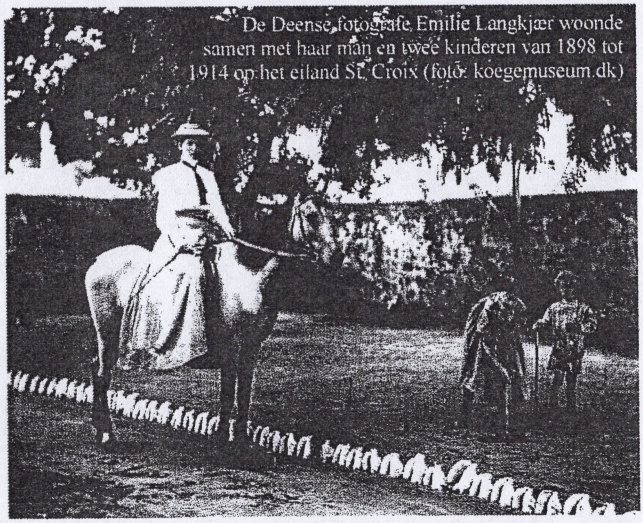

De Deense fotografe Emilie Langkjær woonde samen met haar man en twee kinderen van 1898 tot 1914 op het eiland St. Croix (foto: koegemuseum.dk)

JULEBORD
december 2010

Ook dit jaar zullen we in december weer samenkomen voor een gezellig julebord. De precieze datum en locatie worden zo spoedig bekend gemaakt op onze website en via e-mail of post.

PICKNICK EN KUBB 13 JUNI 2010

Foto's van Ingrid Hilwerda

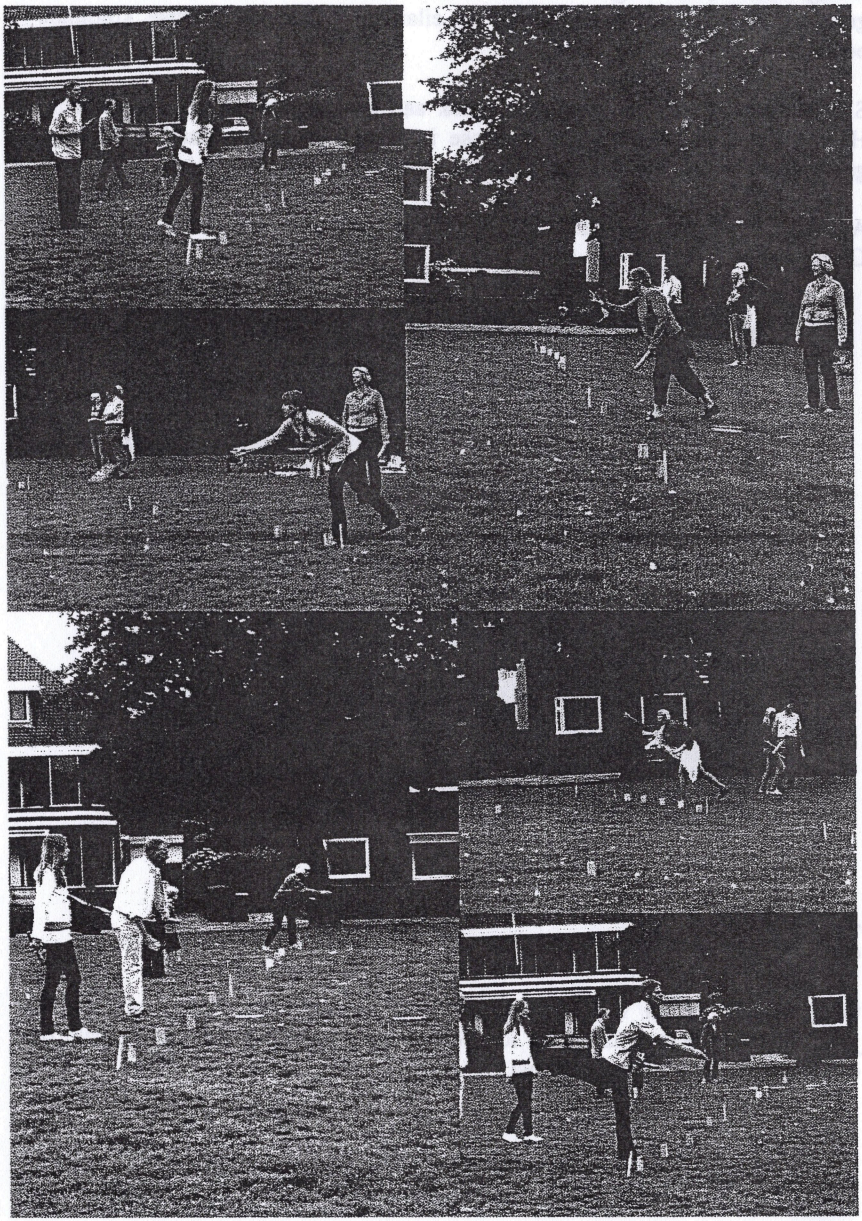

HET SCANDINAVIËGEVOEL VAN...

Deze keer aan het woord: Sandra Westerhof, lid sinds 2004.

Favoriete Scandinavische plaats

Odense in Denemarken, omdat ik daar een half jaar gewoond heb voor mijn studie. Ik vind het niet per se de mooiste stad in Scandinavië, maar het blijft wel altijd een speciale plek voor mij.

Favoriete Scandinavische boek

Den iranske gartner van Bjarne Reuter, een Deense schrijver. Het boek is absurdistisch, erg grappig en drijft de spot met het koningshuis.

Favoriete Scandinavische film

De grønne slagtere van Anders Thomas Jensen. Een zeer komische, absurdistische film over twee slagersknechten die hun arrogante baas beu zijn en voor zichzelf gaan beginnen.

Favoriete Scandinavische muziek

Veel muziek is erg leuk, maar de laatste tijd luister ik veel naar Laleh, een Zweedse zangeres van Iraanse afkomst. Het is popmuziek met onder andere folkinvloeden en ze zingt zowel in het Zweeds, Engels als Farsi.

Favoriete Scandinavische gerecht

Naast veel Deense gerechten ook maar eens wat Zweeds noemen: kanelbullar. Minstens net zo lekker als de Deense kanelsnegle.

Favoriete Scandinavische woord

Gulerodsrugbrød. Ik kan me toch goed verstaanbaar maken in het Deens, maar bij dit woord moest ik wel even goed nadenken hoe je dat uitgesproken krijgt.

Voor de volgende keer nodigt Sandra graag Aletta Westra uit om haar Scandinaviëgevoel met ons te delen.

Als vereniging ontvangen we regelmatig tijdschriften en verenigingsbladen over Scandinavië. Hieronder ziet u een overzicht van die tijdschriften. Als u deze bladen wilt inkijken, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat.

- Nordic Magazine
- Sverige Kuriren van de Zweeds-Nederlandse Vereniging
- Kontaktlinjen van de Vereniging Nederland-Noorwegen
- Huginn ok Muninn van studievereniging Nystrøm
- Budstikka van Den norske Sjømannskirken
- Kirkehilsen van Den danske Sømandskirke
- DH van Foreningen Dansk Samfund i Holland
- Programma van de Scandinavische Vereniging Fryslân
- Nyhetsbrev van Svenska Kyrkan Rotterdam
- Convocatie van de Scandinavische Vereniging Twente

CONTRIBUTIE

Mocht u de contributie voor het jaar 2010 nog niet hebben overgemaakt, dan verzoeken we u dat alsnog te doen. U kunt het bedrag (€ 15,00 voor individuen, € 22,50 voor paren of € 7,50 voor studenten) overmaken op rekeningnummer 3308305 t.n.v. Scandinavische Vereniging te Groningen.
Alvast bedankt!

COLOFON

Dit blad is een uitgave van de Scandinavische Vereniging Groningen

De redactie bestaat uit het bestuur van de vereniging
Anders Bay (voorzitter)
Frank Houwaard (penningmeester/secretaris)
Christa Nagel
Niels Rambags
Hans Spa
Sandra Westerhof

Het blad wordt gratis verspreid onder alle leden van de Scandinavische Vereniging Groningen

Het lidmaatschap van de vereniging kost per jaar (prijzen in 2010)
€ 15,00 voor individuen
€ 22,50 voor paren en
€ 7,50 voor studenten

Wij zijn te bereiken
per post:
Hardewikerstraat 32
9712 GT Groningen

via e-mail:
scandinavischevereniging@home.nl

op internet:
www.scandinavischevereniginggroningen.net